

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Redacció: Guàrdia, 14, pral. - BARCELONA

Quan serà comprès que el patriotisme consisteix, sobre tot en fer la pàtria digna?
GABRIEL ALOMAR

Llibertat política

Ara que els reaccionaris espanyols veuen florir una primavera de fàcils i venturoses realitzacions, la vella Anglaterra ofereix novament el seu exemple i malgrat haver donat el sufragi popular una decisiva victòria al Partit Conservador, aquest confirma una vegada més la doctrina de que l'ésser bon conservador no significa tornar enrera, si no conservar i garantir la permanència del dret i de la llibertat polítiques que gradualment han vingut incorporant-se a la vida ciutadana dels pobles civilitzats.

No manquen a la Gran Bretanya els esperits mes quins dominats per la pau de que la llibertat s'extengui a totes les capes socials i arribi a ésser patrimoni de tots els ciutadans. Però és regla general que aquests homes s'hagin d'accontentar amb el rebuig de l'opinió pública i amb el pudorós apartament dels que sofreixen llur veïnatge. Ara se n'ha donat un cas típic amb la proposició de llei presentada pel diputat conservador Macquisten contra el que s'anomena *political levy* de les *Trade Unions* o sigui la recaptació de quotes per a fins polítics en els sindicats obrers. La derrota d'aquesta proposició a la Cambra dels Comuns al passar en segona lectura, va proporcionar al cap del Govern conservador, Mr. Baldwin, l'èxit parlamentari més cordial i de més ressonància d'aquesta nova etapa del seu governament.

Tothom sap la gran llibertat d'associació que disfruten els subdits britànics. La llei no reconeix personalitat civil a les associacions voluntàries, però tampoc els hi imposa cap restricció. No obstant, quan l'esperit d'associació entre els treballadors va començar a pendre proporcions alarmants, la llei de 1871 i el judici del cas Osborne a la Cambra dels Lords en 1909 projectaren duptes molt greus sobre la legalitat de l'acció política menada per agrupaments d'homes associats en defensa de llurs interessos de classe. La llei de 1913 va restablir l'estat de dret anterior a aquells actes del Parlament i no més va imposar restriccions a l'inversió de cabals col·lectius amb destí a propaganda i despeses electorals en general i suport econòmic del representant elegit. La restricció imposada és la de que per als cassos senyalats ha de precedir una votació secreta entre els associats practicada amb les degudes garanties i, quan la majoria ho ha lliurement acordat, resta a l'individu el dret de no conformar-se a la contribució que ha de manifestar per escrit sense que aquest exercici del seu dret pugui restar-li cap altre atribut o benefici sindical.

Per a que es pugui jutjar l'educació civil dels obrers britànics basta dir que el registre oficial de societats té inscrits 4.413.589 obrers sindicats, 617.571 dels quals no paguen quota política. Les societats no registrades i que no envien llurs butlletins engloben uns dos milions de treballadors, un deu per cent dels quals no contribueix al fons polític. Malgrat l'importància d'aquestes xifres, des de 1913 —en onze anys— no hi han hagut no més que 33 queixes fundades de coaccions o abusos comesos per no haver volgut contribuir a sufragar les despeses polítiques del partit obrer. I amb aquestes 33 queixes per fonament, entre sis milions i mig d'obers associats, el diputat Macquisten i altres cent firmes conservadores volien, en nom de la llibertat política, capgirar el sistema contributiu entre els treballadors per al sosteniment econòmic de llur poderós partit polític.

El cap del Govern conservador en el seu discurs advocant perquè la proposició no fos aprovada, va parlar sabiament quan va dir que estavem en ple període de transformació econòmica i industrial i que ningú podia profetitzar quin seria el demà i quines formes pendria la nova organització, però que indubtablement triomfarien els que sapiguessin allargar noblement la mà i no els que provoquessin col·lisions i desastres. I va parlar prudentment quan va dir que el poble no els havia votat per a que aproessin aquesta llei si no que, amb açert o sense, els havia elegit a ells per a que formessin un govern estable que assegurés la pau entre totes les classes de la comunitat britànica. Va parlar com parlen els homes que són fills del sufragi popular i reconeixen que els hi és donat el poder per a complir la voluntat sobirana del poble.

En totes ocasions podem dir que no són precisament les idees conservadores que hem de temer i combatre,

Es pot ésser conservador i respectar els drets del poble com és degut. No ens queixem, doncs, de que en la lluita de idees se ens trepitji i se ens acorrali. I es presenten ocasions en les quals hom pot descobrir-se respectuosament davant de un pròcer conservador que ha complert el seu deure fent respectar, sense restriccions, la llibertat política dels ciutadans.

DIVULGACIÓ DE DOCTRINA

La Societat futura

Amb el triomf inevitable del Socialisme, amb la implantació del sistema de producció col·lectiva, la societat, com és lògic i natural, serà molt distinta del que és actualment. Quina serà la forma que adoptarà la humanitat en el seu funcionament social? És difícil avançar el seu senyalament. Els socialistes no acostumem a somniar ni ens agrada construir castells en l'aire, i, per tant, no ens entremem en dibuixar plans o projectes per l'avenir, doncs sabem perfectament que tot depèn de les diverses evolucions que sofrirà necessàriament el novell sistema econòmic una volta implantat i iniciat el seu desenrotllament.

Però, enc que desconeixem el que serà en detall la societat de demà, vèl·lum les línies generals de la mateixa. Sabem ja que tots els mitjans de producció, en virtut de les expropiacions de la classe capitalista, es convertiràn en les formes socials de producció i que tots els homes seràn productors, associats lliure i equitativament. Sabem aiximateix que la burgesia desapareixerà, com a classe, per inútil i perjudicial. Sabem també que la riquesa deixarà d'ésser patrimoni d'alguns privilegiats per a convertir-se en propietat col·lectiva o comú. Sabem, finalment, que la societat futura serà una societat igualitària i justa, que en ella desapareixeràn els odis i les misèries, les lluites i l'esclavatge. Emancipats econòmicament, els membres de la societat gaudiràn, per tant, de tota classe de llibertats polítiques i socials; satisfiràn amb seguretat absoluta totes les necessitats de la vida; el treball serà un agradable esbargiment, un plaer gran i incalculable; l'art, les ciències, la literatura, les manifestacions totes de la intel·ligència, entraran en un període definitiu de positiu i immens desenrotll; els progressos, els invents, els elements de la naturalesa seràn fonts inesgotables de plaer i benestar; la bellesa, les passions, el talent, els destgts, les aficions de l'esperit, trobaràn sempre ambient propici i estímuls per a llur expansió; la felicitat, l'amor, la pau, la fraternitat, dominaràn, en fi, la humanitat.

I com arribaren a tan trascendental transformació? Ben clar i irrefutablement ho demostra Marx en les seves magistrals teories. És el propi desenrotll econòmic de la societat, el seu propi funcionament, el propi sistema actual de producció que, segons ell, engendra les formes socials noves, les condicions per les quals la societat de demà vindrà per si mateixa a substituir la societat capitalista actual. Aquesta porta, doncs, em les seves entranyes a aquella, la pròpia evolució de les coses trençarà els motllos del present règim d'explotació per a que l'adveniment de la comunitat emancipada esdevingui una efectiva i esplèndida realitat.

La inevitable transformació social, però, no es realitzarà únicament per la força de les coses, sinó que es realitzarà també per la voluntat i l'acció conscient dels homes:

I precisament el que més desenrotlla la força del proletariat, el que millor li demostra la seva actitud de resistència i de combat, el que farà invencible la força de la classe obrera és la concentració capitalista. Com que aquesta, empeça pel modern desenrotll de la indústria, s'extén i creix més i més cada dia, s'extenen i creixen continuament també les files del Socialisme, d'una fàisó tal, que el manteniment de la societat actual va resultant cada volta menys possible i té de sorgir, per tant, la forma col·lectivista que científicament pre-conitzem.

Aportem, doncs, totes les nostres energies, tots els nostres entusiasmes, tota la nostra vida a la grandiosa obra de redimir el gènere humà; procurem que l'ideal socialista penetri amb tota la seva incommensurable magnitud en el cervell de tots els explotats; lluitem incessantment, amb fe, sense cansanc ni defalliments, i contribuïrem a establir promptament la desitjada societat futura.

R.

VERS ELS DIES NOUS

L'ideari de la "Unió Socialista"

Corresponent al prec de molts companys transcribim a continuació uns quants paràgrafs de la declaració de principis feta inicialment per la «Unió Socialista de Catalunya», tot lamentant-nos de l'impossibilitat de reproduir-la in extenso:

«El nostre credo, universalment difós i conegut, ens obre per si mateix la ruta que hem de seguir. La nostra acció pot definir-se senzillament en aquests termes: En les lluites que es plantegin entre el treball i el capital, el nostre lloc és, invariablement, al costat dels treballadors. En les lluites entre treballadors, si em de pendre partit, el nostre deure és ajudar els que vagin un pas més enllà en l'ordre de les reivindicacions proletàries.

Però en la nostra terra—que és el lloc on necessàriament hem d'actuar—convé proclamar en aquest mateix acte de baptisme que ingressem en l'ordre civil per excel·lència i que res absolutament podrà fer-nos perdre el compàs entre els principis i l'acció, amb el fi que aquesta sigui per la seva bondat i rectitud la garantia i la penyor de la bondat dels principis. Som dels que creiem fermament que l'acció i els principis, en matèria de renovació social, es confonen i es completen. Podrà el temperament divers dels homes desvirtuar l'eficàcia dels principis salvadors però quan aquests principis descabdellen llurs virtuts operatives, l'acció es santifica per la pregona inspiració que la mou i la guia.

Declarar que som homes d'acció no vol dir que rendim cap culte a la violència. No volem, naturalment, infondre entre els treballadors un esperit de beatífica passivitat ni una resigna-

da propiciació al sacrifici i al martiri; però hem d'aconseguir que tinguem sentits per comprendre que la veritable revolució social és obra de germinació i aquesta germinació serà sempre malaurada per tota obra de violència. És més: hem de proclamar una veritat elemental, que és la de que la primera finalitat de la revolució social és l'extermini de la violència i l'imperi pacífic del dret i de la raó natural. La violència és incompatible amb tota sana doctrina d'amor als homes; la qual s'empara i triomfa per la força que li adjudica la cohesió de la massa que lleialment ha de seguir-la. L'elaboració de principis amb el més alt sentit de la vida humana; la recerca de totes les llums de la intel·ligència per fer-les col·laboradores de la nostra magna empresa; la intervenció decidida i generosa en aquelles accions que puguin tenir transcendència social, la iniciació o participació en tota obra de cultura i d'edificació socials, preparant o participant l'adveniment d'una humanitat més justa i més perfecta. Veus aquí un programa d'acció immediata per a la UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA. Veus aquí una orientació. Veus aquí una tasca a acomplir.

L'experiència, la vida mateixa, ens anirà ensenyant el camí. Ens cal penetració, ductilitat, clarividència. Si la tenim—com que de les nostres conviccions no hem de dubtar ne—podem aixecar un monument que per la seva significació, per la seva dinàmica i per la seva vitalitat sigui la més alta esperança i la més bella realitat que s'ofereix a la Catalunya present i futura.»

La «UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA».

LA NOSTRA TASCA OBRERA

Quan va fundar-se la «Unió Socialista de Catalunya», vaig entendre-la jo com l'anhel d'un grup d'homes que plens de l'esperit justicier del socialisme volien intervenir dintre el nostre poble donant-li llur idealitat, a l'ensems que pouant en la nostra etnicitat aportar al socialisme universal una modalitat singular que l'enriquis. Fer del Socialisme un element biològic que infiltrés entre nosaltres un sentit d'universalitat i servís també per a que nosaltres intervinguessim en el món d'una fàisó activa.

Els nostres obrers, en la seva actuació social, tenen una modalitat que pot subjectar-se a la crítica més severa, però que no pot negar-se. I aquesta actuació, errònia en procediments, errònia potser en finalitats, tenia d'ésser per a nosaltres estímulo per a emmenar-la cap a la nostra interpretació, però no esbiaixar-la ni oblidar llur esperit de sacrifici.

Davant de la desfeta i de les equivocacions dels nostres sindicats i dels nostres obrers, la tasca a fer era cercar-hi totes aquelles idees i gestes dignes i nobles (que n'hi havien moltes i n'hi resten encara) i amb elles especular, fent un cos de doctrina, que respectant les característiques racials i d'ambient, els conduís cap a una major eficàcia i un més alt laborar.

A desgrat de tot, jo tinc una gran confiança en els nostres obrers. En el nostre periòdic han sortit coratjoses defenses d'ell, les aplaudeixo totes. La principal causa de la seva desfeta ha estat la manca d'homes directius que sapiguessin guiar-los, i que, fugint dels èxits cridaners del moment, lliurant-se de la pressió dels negats, ben coneixedors de la missió del proletariat, li recordessin que aquesta missió té de complir-la sempre amb honradesa i amb un ample sentit humà; car les més grans idees queden rebaixades per un baix procedir. I aquesta és al meu entendre la nostra gran tasca; portar als nostres obrers, a llur organització, aquest sentit humà; obrir-los de bat a bat les finestres per on hi entren els valors morals més assaonats d'amor i de respecte a l'home; amarrar-los de tots els grans problemes que tenen de resoldre en l'avenir i que l'obrer, l'únic hereu, n'ha de tenir una plena i alta consciència. Però mai he cregut que per la seva desfeta i pels seus errors, calgués punir-lo fent-li emigrar el seu pensament i la direcció a altres terres. Perquè si ell ha fracassat, també hem fracassat nosaltres que no hem sabut lluitar amb prou arduesa per a guiar-lo per altres viaranyes, i avui, tot just nats, no podem confessar-nos sense força i sense braó per a oferir-li la paraula i l'obra vindicadora.

El nostre obrer sempre ha pugnat per a tindre la capitalitat del seu pensament, i en la lluita econòmica com en la lluita política, ha recabat tindre la direcció dels seus ideals a l'abast de la seva acció immediata. I tan del sindicalisme revolucionari, estatjat a la Confederació Nacional del Treball com del radicalisme lerrouxià, n'ha volgut ésser la Seu i la guarda pretoriana.

Qui oblidí aquest fet fracassarà; no serà mai altra cosa que un grupet impotent, garbador de telegrames de protesta. El nostre obrer no es deixarà mai pendre la plena sobirania del seu pensament i la vigilància constant d'ell; no hi renunciarà mai a tindre la prop de la seva mà i del seu cor, potser per desconfiança, probablement per orgull.

I nosaltres devem tenir-ho ben clavat al cervell això. Molt més encara quan nosaltres som fills potser d'aquest mateix tarannà dels nostres obrers. Això no vol dir que cap de nosaltres intenti fer de l'organització obrera de Catalunya un clos tancat, trencant tota relació i tot contacte amb els obrers d'altres terres. La lluita obrera, precisament per la seva universalització ha propugnat sempre per l'internacionalisme, entre nosaltres mantes vegades cridar i tot sovint mancat de sentit de realitat, però sempre éssent una força que l'ha portat a solidaritzar-se amb tots els explotats de la terra.

La nostra acció té d'ésser en l'obrer d'aquí i sense moure'l d'aquí; sense invitar-lo a emigrar. La nostra acció és fer-lo intervenir com a obrer i com a ciutadà en tots els afers socials, siguin econòmics, siguin polítics. La nostra acció és portar-li un alt Ideal i un alt procedir devers aquest ideal. La nostra acció és cercar dintre d'ell tota iniciativa i originalitat per a que il·lumini amb flama pròpia el canvi que fresa el proletariat vers el Pervindre.

Cot de Reddis

NOTA DE LA DIRECCIO: Encara que —atenent a la mateixa genèsi de l'«Unió Socialista de Catalunya»— sigui realment innecessari repetir el que és sabut de tothom, a fi que l'ample esperit informatiu d'aquest setmanari socialista català no pugui ésser interpretat de gairèll, ens interessa fer constar que cap dels nostres ideals bàsics, justament interpretat pel company Cot de Reddis, ha estat ni pot estar modificat. El contrari fora negar-nos a nosaltres mateixos.

Justament ara, com un exemple de la més alta transcendència per a oferir al proletariat del nostre poble, ens cal assenyalar l'ingrés dins una associació internacional, de la «Federació de Dependents de Catalunya», amb personalitat pròpia. I és això darrer allò que precisament ens interessa, com un exponent del grau de maduresa social i cívica assolit pels nostres companys, els treballadors del comerç i de l'oficina.

El deure d'aquesta hora

Estem fatalment lligats als grans fets econòmics, no hem d'oblidar-ho mai, i no ens podem sustreure a la seva acció fins que l'estructura de l'actual societat capitalista sigui savia i generosament canviada.

El nostre deure ens apareix, doncs, ben clarament assenyalat: Tots els instruments de lluita—sindical, cooperatista, polític—per a la transformació social, han d'ésser posats en joc pel proletariat amb harmònica simultaneïtat i independència, sense que l'acció de cap d'ells enfebleixi la dels altres. Abandonar-ne qualsevol, per la idòlètrica submissió als dogmes metafísics, és viure amb funesta inconsciència, fora del món que trepitgem.

CANÇÓ POPULAR

Jo sé una cançó...

La canta cap al tart la mare pirenenca tot entrant el darrer braçat de llenya per a la goluda llar central, al volt de la qual s'ha d'acoblar ara-abans-ara tota la família amb el pastor i el bouerret i la porquierola. (Tota la família menys el fill absent!)

I la canta al batent del garbí la mare pescadora, qui, agenollada en la sorra de la platja va remenant, remenant, la nuosa xarxa.

I la canta la gentil rossellonesa, i la canta sota l'alb teulat la ingènua menorquina del dolç parlar.

Es teixida d'amor i de dolor. Té un aire ben nostrat.

Sa mare l'en veu venir per un camp que verdejava, tot cullint roses d'olor i violetes boscanes.
—Ai, fill meu, d'ahont veniu amb la color tramudada?

I s'escampava fondolada avall, i s'enfilava per les vessants i regalava a l'altra banda de carenes. L'aire de la tarda se'n amarava.

Moriré a la mitja nit i el cavall a punta d'alba. Marel quan en seré mort feu-ne tocar les campanes.

Tremolava la potenta veu com si en el cor de la mateixa s'haguessin aplegat en aiguabarreig de dolor una gota de sang i una llàgrima.

Marel quan en seré mort feu-ne tocar les campanes, i la gent que ho sentirán dirán:—Qui se'n ha mort ara?
—N'és el fill del bon Ramon

En finir la cançó, moria la veu en un sospir.

Aquest subratllava uns mots, que són, precisament, els que voldríem ara subratllar nosaltres en aquestes planes.

Sara Llorens de Serra

Per a ajudar al company "Roc Guinart"

M. A., 5 ptes.; R. B. 2, J. R., 1; F. V., 1; J. R., 2; R. C., 2.

—Mare! aneu-m'en a fer el lilit an allà on solieu antes: no cal pas que me'l feu bé que tampoc hi estaré gaire. Moriré a la mitja nit i el cavall a punta d'alba.

La cançó, com certs arbres de nostres muntanyes, compta ja algunes centúries. Les mares d'aquell temps també la cantaven: també tenien necessitat de cantar-la!

Nosaltres poguerem sentir-la, no la gaire, de llavis d'una pàgessa colrada, d'ossada ferma i arrodonida, d'ulls negres i profonds.

Dallava herba pel bestiar en una fondolada rosta i gerda. Un rierol, que separava les dues vessants, acompanyava amb senzilles notes el seu cant pausat.

Llevat de la veu d'ella—que era amor i queixa alhora, que era batec de vida i glosa de sentiment, que era crit de passió i era també crit d'impotència—i llevat de la veu del rierol tot era silenci.

El diàlec eixia del pit d'aquella obrera de la terra amb totes les gammes de tendresa i tragèdia infinites.

(—Ai, fill meu...
—Mare meval...)

Un nou llibre sobre Rússia.

JULES MOCH. *La Rússia des Soviets*, amb 45 gravats, 7 mapes, 15 quadres sinòptics i un pròleg de A. de Monzie, President de la comissió d'afers russos. París, Edició: «L'Ille de France», 1925. Preu 9 francs.

La bibliografia russa és ja relativament abundant però pel fet mateix de lo passionant del subjecte la valua de molts dels llibres que la formen es petitíssima, ajuntant-se a aquesta causa la dificultat de documentar-se degudament ja que son molt poques les persones que puguin utilitzar directament la bibliografia russa i treure amb el coneixement del idioma, el màxim resultat d'una estada en aquelles terres.

Per això el nou llibre de Jules Moch te una importància superior a la majoria de les obres aparegudes fins ara sobre aquesta qüestió. Jove enginyer després d'una estada de dos anys a Riga, va residir a Moscou durant diversos mesos del passat 1924, home d'esperit obert, però no afiliat a cap partit, coneixedor del idioma, versat per la seva carrera en afers tècnics i econòmics, ofereix el seu treball les majors garanties d'imparcialitat i serietat que refor-

cen el proleg del senador de Monzie que com tothom sab fou el president de la comissió que va proposar al Govern de M. Herriot, el reconeixement «de jure» del govern dels Soviets, tal com es feu a 28 de febrer de l'any passat.

Moch tracta sobretot d'exposar la situació present de Rússia en vista del foment de les relacions franco-russes, arribant les seves dades fins a finals de 1924. Com a antecedent dona en els capítols III i IV del seu llibre una breu però utilíssima historia de la Revolució Russa i guerres subsegüents que és especialment interessant per anaracompanyada de cinc mapes que permeteu seguir amb tot detall les lluites amb els exèrcits reaccionaris. El capítol V està consagrat a exposar la complicada constitució russa i el seu funcionament, que uns quadros sinòptics i dos mapes fan més comprensible.

Dels capítols següents donar-ne el títol és el millor resum que podem fer-ne: *La fermentació dels esperits; L'esforç intel·lectual; Indústria i Comerç; La gran reforma monetaria de 1924; Els homes i la vida* (en el que tracta de l'opinió pública, la vida política, la vida de família, la vida religiosa) *Els codex russos; La política estrangera del govern dels Soviets*. L'últim capítol està dedicat al present i l'avenir de les relacions franco-russes.

No és cregui que sigui un llibre literari. Els comunistes tindran al llegir-lo el sentiment de veure que a Rússia hi ha actualment gent plena de misèria i altres que en poc temps han fet fortunes fabuloses, que als carrers de Moscou el luxe més gran es barreja amb la major pobresa com en les grans ciutats occidentals, que les exportacions apenes representen la tercera part de les de 1913 que el rendiment del treball a les fàbriques és sols d'un 60 per cent del normal, etc., però el costat es pot constatar que aquelles han passat de 10 milions de rubles or en 1920-21 (l'any econòmic no encaixa perfectament amb l'any natural) a uns 500 milions en 1923-24, que aquest ha passat de 26 per cent en 1920, als esmentats 60 per cent en 1923, que l'esforç cultural i polític en tots els ordres ha estat formidable fins el punt que Moch pot dir: «que poques convalescències han estat tant ràpides com aquesta, inacabada encara del colós rus»

El greuge més fort que Moch posa al règim soviètic i al que no podem menys que adherir-nos, és el constituir aquest un règim de dictadura man-

Lletres al Director

El nomenament d'un Regidor

RETTALLS

De feminisme

Dies enrera dimitiren (?) a Girona els dos regidors obrers (?) nomenats pel general Carsi.

El Sr. de Urquia cridà per substituir un d'ells al Sr. Discossi el qui refusà de primer antuvi per pertanyer al Partit Socialista Espanyol. Però aquesta excusa no deuria ésser gaire ferma per quan el mateix Discossi trobà una mena de solució que consistia en fer-se elegir pels companys que presideix, secretaritzava, tresoreja, vocalitzava, etc. etc. Efectivament, pocs dies després reuní als dits companys que s'hostatgen a la «F. L. de S. O.», però, per a evitar conflictes i poder complaure al senyor governador, deixà de convocar als impresors i altres entitats obreres que com a tals devien intervenir en la designació del que devia ocupar la regidoria.

I així fou. 22 obrers acordaren per la frapant majoria de quatre vots, acceptar el lloc del consistori i oferir-lo al Discossi.

Hom considera aquesta votació de tretze vots contra nou com una veritable demostració de l'estat d'esperit dels obrers gironins davant la situació actual i el Sr. Discossi es creu representant genuïnament l'estament obrer que s'ha pres la cosa una mica amb bronca; ningú més a propòsit que en Discossi—diuen—per regidor de la ciutat. Aquest càrrec acaba d'arribar al catorze o quinze que ja porta acaparats.

M. Ros

La majoria de dones no saben que de la seva ignorància en tenim molta part de culpa nosaltres; no és estrany que no ho sàpiguen perquè la majoria d'homes tampoc ho saben.

El dia que els pares i germans de les dones ho sàpiguen començaràn la tasca d'educació femenina, ensenyant-les a no ésser «coquetes», i a no tenir més cura del rostre que de l'esperit.

Altrement, però, es dona el cas curiós que gairebé tot el que s'escriu per a elles només ho llegim nosaltres i ens ho guardem.

L'home del sac

A la dreta de l'aixample hi ha un gran terreny per a bastir, tancat amb paret baixa, de tres quarts.

Sovint hi salta a dins un pobre home—que tots ho sabem prou—consagrat a la modesta indústria de cullir papers. Aquest home, un cop dins al camp s'hi afegeix com si es trobés en una casa amb «cel ras» i calefacció. Sovint l'he vist com esguarda l'espai amb una canya foradada, a tall de telescopi.

Jo he pensat: serà un savi aquest home? Serà un maniàtic? El que hi ha de cert és que quan esguarda l'espai amb la canya foradada ho fa amb una serietat imponent.

J. BARMONA

tingut després de l'acabament de les guerres civils. La «dictadura del proletariat» pot ésser una necessitat en temps de crisi però deu transformar-se desseguida que el nou ordre ha adquirit una certa estabilitat. I no sembla ésser aquest al menys per ara, el pensament dels dirigents soviètics. «El progrés no consisteix en oprimir antics opressors o els seus descendents, en transferir les injustícies socials sense crear-ne de noves».

L'avenir ens dirà per una banda si quan Rússia hagi esdevingut un estat organitzat i fort, és podrà tornar al socialisme per una lenta evolució amb més èxit que l'obtingut al assajar el nou règim en un estat aïllat de tot el món per una guerra interna implacable i que acabava de sortir d'altra lluita encara de majors proporcions; i per altre

si allavors s'abandonarà la política anti-democràtica que ara es segueix.

Bon nombre de gravats de tendències cubistes extrets de diaris i revistes polítiques russes il·lustren i acaben de fer més interessant el llibre de Jules Moch.

J. de C. S. R.

Conferència interessant

El Dr. A. Oller, director del «Instituto de Reeducación de Inválidos», de Madrid, donarà dimarts vinent, dia 24, a les 7 de la tarda, una conferència sobre l'obra de l'institució que dirigeix, il·lustrada amb projectes cinematogràfics.

Per la personalitat del conferenciant i l'abast social del tema, recomanem l'assistència als nostres amics. L'acte serà públic i tindrà lloc a l'«Aleneu Barcelonès», Canuda, 6.

Edicions de JUSTICIA SOCIAL

Molt aviat—oportunament anunciarem la data—es posarà a la venda el SEGON NÚMERO de les

Edicions de JUSTICIA SOCIAL

Publicarà sencera la gran obra de H.-G. Wells, apareguda en diversos fulletons d'aquest hemdomadari, traduïda pel company J. Roure i Torrent,

Aquest dintre de sabatots!

L'interès amb que han estat seguits els fulletons, augura un veritable èxit del segon número de les

Edicions de JUSTICIA SOCIAL

que formarà un fullet, elegantment enquadernat. Preguem als amics i corresponsals que facin tot seguit les comandes.

Company! Propagueu l'obra de H. G. WELLS

Aquest dintre de sabatots!

Fulletons de JUSTICIA SOCIAL
dissabte 21 de Març 1925

La correspondència d'administració de JUSTICIA SOCIAL, (girs, reclamacions, canvis d'adreça), per que no sofreixi cap retard, preguem es dirigeixi a Marçal Badia, carrer Llovera, 13, Reus.

Obrers del camp!
Llegiu i propagueu
"LA TERRA"
SETMANARI POPULAR
PORTAVEU DE LA «UNIO DE RA-SASAIRES DE CATALUNYA»
Es publica cada dissabte. 15 Cts.
Redacció i Administració: Carles, 12, 1.
BARCELONA

Company: Si sentiu les inquietuds que dignifiquen la condició humana dels oprimits, propagueu JUSTICIA SOCIAL, periòdic socialista català.

LABORER
"NECESSARI COOPERATISTA"
Partisan de la Federació de Cooperatives de Catalunya
Articles doctrinals sobre cooperació: El moviment cooperatiu a Catalunya i Espanya; Problemes socials relacionats amb la cooperació.
PREMIER OADA QUINZENA
Subscripció anyal: 4 ptes.
Redacció i Administració: Carles, 12, 1. 1.
BARCELONA

El nostre text no ha d'oblidar que aquest número de JUSTICIA SOCIAL ha estat revisat per la censura militar

Unió Gráfica
Societat Cooperativa de Producció
Aquesta institució, genuïnament obrera, és un experiment viu d'emancipació social i econòmica. Té dret, doncs, a la solidaritat de les entitats similars i a l'ajut de tots els homes progressius.
Treball d'impremta de tota mena
Enric Granados, 33, interior
BARCELONA

L'emancipació dels obrers de Catalunya ha d'ésser obra dels mateixos obrers d'aquí.

J. M. PROUS i VILA
LA LLUNA DINS EL LLAC
(CANÇONS I POEMES)
Per comandes a la llibreria Bibliotheka, Llovera, 13. - Reus.

Treballador!
Signes dignes de la teva condició humana
Com a home, t'has de sentir ciutadà i laborar amb el socialisme per l'adveniment d'una societat millor.
Com a productor, t'has d'aplegar dins les organitzacions obreres, i treballar pel millorament immediat dels teus germans.

Què fas pel millorament de la nostra societat? Com contribueixes al manteniment de la premsa socialista i obrerista?

Noves i documents

GRAN BRETANYA.—Victoria Socialista.
Amb ocasió de la renovació dels Consells de districte (County Councils) s'ha demostrat una vegada més la insuportable creixença dels socialistes a Anglaterra. Per ço que al Consell de Londres fa referència, després de les eleccions de 1922, la posició dels partits era la següent: Reformadors municipals (Conservadors), 82; Progressius (Liberals), 25; Socialistes, 17. Les eleccions del 5 de març ofereixen el següent resultat: Reformador municipal, 83; Socialistes, 35; Progressius, 6. Les dones que abans eren 13 dintre del Consell, passen a ésser 21. Els vots obtinguts varen dividir-se així: Socialistes, 233.156; Reformadors, 276.111; Progressius, 55.586; Candidats independents, 5.922. Amb respecte a l'elecció de 1923, els socialistes han guanyat 37.608 vots i 138.431 amb respecte a l'elecció de 1919. La totalitat de vots antisocialistes, comparada amb l'elecció de 1922, ha disminuït 60.844, dels quals, els liberals solament n'han perdut 41.989. Aquests tenien majoria en el Consell. Ara s'han quedat amb 6. Seguint aquest camí, en les eleccions de 1928 els socialistes obtindran majoria absoluta.

Reposició.
El diputat laborista, Kirkwood, que en la sessió del dia 5 fou suspès del càrrec per una votació de la Cambra dels Comuns a causa d'haver interromput insistentment al Ministre de Afers estrangers, fou readmès el dia 11, després d'unes explicacions del President de la cambra, en virtut de una proposició formulada pel cap del govern, Mr. Baldwin. El propi President va reconèixer que no n'hi havia per tant... i tot s'ha arruïjat satisfactoriament.

NORUEGA.—Fèrdua sentida.
El camarada Ole O. Lien, que durant vint ha estat dirigint el moviment sindical noruec, va morir sobtadament el 21 de febrer, víctima de congestió cerebral. Tenia 56 anys. La seva vida totalment consagrada a la organització obrera li havia creat un gran prestigi i els cercles proletaris de Noruega i del estranger per ço que la seva mort ha sigut a tot arreu sentida.

BRAZIL.—Les indústries tèxtils.
La creixença de les indústries tèxtils a l'Amèrica del Sur va accentuar-se notablement durant la guerra quan les dificultats d'importació d'Europa exigien un esforç vers l'Independència econòmica. Les indústries de cotó al Brasil s'han desenvolupat considerablement durant els últims quinze anys i no fora cap excepció que dintre de deu anys fos un dels primers països productors en aquesta manufactura. Globalment es compten 154 fàbriques importants i 15 nòves empreses entraran en llista durant l'any corrent.
Actualment s'està construint una gran fàbrica de teixits fias en la qual funcionaràn 80.000 ptes i 1000 telers. El President de la República és un dels primers acionistes juntament amb capitalistes brasilers, italians, francesos, anglesos i holandesos.
L'indústria tèxtil és ubicada gairebé tota a l'estat de Sao Paulo. El nombre de treballadors ocupats passa de 175.000 dels quals un 75 per cent són dones i criatures. Malgrat la prohibició del treball dels infants aquests són preferentment ocupats a causa de la gran massa d'immigrants i de que un 85 per cent de la població és analfabeta.

ITALIA.—Feixisme i crim.
Després de la publicació de la carta de Cesare Rossi, detingut per complicació en l'assassinat de Matteotti, la qual ja haurà llegit el lector en altres periòdics, sembla demostrat que Mussolini té una responsabilitat més que moral en el fet del 10 de juny de 1924 i en una altra sèrie d'actes feixistes que Rossi enumera en el sudit document.
Però per a sortir mes de duptes, ara s'ofereix un cas típic del règim salvador d'Itàlia. A Bolonia s'ha vist la causa incocada contra 63 persones que capitanejades pel ras feixista Regazzi —un ric propietari de la localitat— assaltaren la casa d'una família comunista de Molinella matant a un individu de la mateixa. Malgrat haver-se demostrat que Regazzi era l'autor material de la mort—sense que hagi estat pres un sol dia—el jurat, per unanimitat, ha emès full absolutori.

Abatut pel mutiu Cremona Nuova, el periòdic del bandoler Farinacci, posa les coses en clar i diu:—El gran desencament que sofreix l'oposició amb el resultat d'aquest judici, no és altra cosa que l'anticipació de ço que ca-

drà quan es vegi la causa per la mort de Matteotti que serà l'enfonzament de l'Aventura. Això ha d'ésser ben entès per tothom que no s'ha fet encara càrrec de que el partit feixista assumeix tota la responsabilitat per l'assassinat de Matteotti.

Si diem que feixisme i crim són una mateixa cosa no es podrà dir pas que exagerem la nota. El definidor del feixisme ho declara emfàticament.

AUSTRÀLIA.—Dimissió
El primer ministre socialista de l'Estat de Queensland, E. G. Theodore, ha presentat la dimissió del càrrec que ocupava des de 1919. Igual que el seu antecessor, T. J. Ryan, també socialista, Theodore deixa la presidència del govern de Queensland per a lluitar en el cap de la política federal on els socialistes confien obtenir ben aviat la direcció i la mort de Ryan havia deixat un buit que només la forta personalitat de Theodore podia omplir amb qualque probabilitat d'èxit.
Per a succeir a Theodore, ha sigut designat el company V. N. Gilles.

ALEMANYA.—Les eleccions presidencials.
El Reichstag, en sessió del dia 8, va elegir President Interí de la República al Dr. Walter Simons, actual President de la Suprema Cort del Reich a Zeitz. Tots els partits, llevat dels feixistes i comunistes, votaren a Simons.
Les eleccions que han de celebrar-se el dia 29 no deixen entreveure, per ara, quin resultat donaran. Les dretes, o siguin els nacionals, populistes i l'Unió econòmica, han escollit per candidat a Herr Jarres, batlle de Duisburg. Els socialistes, després de un llarg debat, varen acordar anar sols a la lluita elegint llur candidat l'ex-presi Iont del Consell de Prússia, Otto Braun. Amb tal motiu, els centristes no presenten a Marx i els demòcrates s'han decidit per Herr Carl Peterson, batlle d'Hamburg. Els comunistes, amb el principal fi de restar vots als socialistes, presenten a Thalmann, el cap dels obstruccionistes del Reichstag.
El més probable és que cap candidat obtindrà majoria absoluta i les eleccions hauran de repetir-se el dia 26 d'abril.

Vaga ferroviària.
Encara que no amb caràcter general, fa dies que va iniciar-se una vaga ferroviària que afecta principalment al transport de mercaderies. L'Unió de Sindicats ferroviaris demana que a partir del 1er de març es reconegui un augment de tres "pennings" per hora en tots els salaris i les autoritats estan conformes en concedir un augment alternat, però, l'horari de serveis. Una comissió mixta estudia la solució del conflicte que perjudica considerablement el comerç alemany. Sembla que aquesta petició d'augment de salaris serà seguida de moltes altres car en poc temps el cost de la vida ha sofert una pujada molt accentuada essent un exemple colpidor el de que els lloguers han augmentat del 60 al 120 per cent del tipus anterior a la guerra en qüestió de poca mesos.

BELGICA.—Dimissió imminent.
El cap del Govern, M. Theunis, espera només que hagin passat les eleccions generals del dia 5 d'abril, per a presentar la dimissió de tot el Ministeri i partir cap als Estats Units. M. Theunis no és actualment diputat ni senador, ni es presenta candidat per a cap d'aquests càrrecs. Des del començament de la guerra, M. Theunis ha tingut llocs prominents en la política belga.

GRECIA.—Vaga important.
Per qüestions de sous i d'horaris, els ferroviaris han proclamat la vaga general en tot el país la qual és secundada pels obrers de les centrals d'electricitat. Malgrat les mesures preses pel Govern, l'interrupció del tràfec és general des del dia 8 i l'unanimitat amb que el moviment s'ha produït és ja per sí sol una gran victòria obrera. Els carregadors dels molins, tramviaris i fins els forners de moltes ciutats secunden el moviment. Les demandes concretes dels ferroviaris són 40 per cent d'augment en els sous aplicació estricta de la jornada de vuit hores i que no es compleixi la recomanació de la Comissió Econòmica en virtut de la qual foren suprimit 1.500 empleats de ferrocarrils.

IUGOSLÀVIA.—El nou Parlament
La primera sessió de la Skupstina va celebrar-se el dia 7 amb assistència de tots els diputats llevat de sis "Udors" croates del partit de Raditz que, com aquest, són a la presó. El diputat Lazitz, demòcrata macedoni,

en nom de les oposicions va protestar de la violència comesa contra els croates i va anunciar la més radical obstrucció en tant aquests diputats no vinguin al Parlament. De les reunions després celebrades va resultar un bloc compacte d'oposició constituït pels demòcrates, clericals i agròcrates sumant en conjunt 139 diputats contra 163 que constitueixen el bloc governamental. Tretze diputats —els agraris, alemanys i federalistes— romanen fora d'un i altre grup.

En la sessió del dia 8 va constituir-se la Comissió examinadora de les actes obtingut deu lloc l'oposició contra el bloc ministerial. La nova Skupstina presenta un aspecte molt més animat i de lluita que l'anterior. La major part dels diputats agròcrates del partit de Raditz són intel·lectuals i gent preparada que donaran al Govern del vell Patitz molts mals de cap malgrat haver obtingut amb procediments no gens nets majoria parlamentària per primera vegada.

ESpanya.—Desgràcia evitable.
Com sap el lector, el dia 6 d'aquest mes va ocórrer a Madrid una desgràcia de les que solen resultar víctimes els obrers. En les obres de construcció de la fàbrica de perfumeria "Floralia" va estondrar-se una nau causant la mort a cinc treballadors i ferides greus a altres vuit, sense comptar un gran nombre de ferits lleus i contusos. Amb tal motiu el Consell del Treball ha acordat inspeccionar i inspeccionar les obres de ciment armat, però per lo que afecta a l'obra on ha ocorregut la desgràcia, resulta que la Comissió Executiva de la Federació local d'Obrers de l'Indústria d'edificació amb data del 2 de febrer va denunciar ja les anomalies de l'obra i de les bastides, cosa que ja havia fet a darrers de gener amb l'empresa demostrant-li que es posava en perill la vida dels obrers amb els treballs que es realitzaven sense solidesa ni seguretat.
Resulta, doncs, que la catàstrofe podia ésser perfectament evitada i que no va evitar-se. Es que la vida dels obrers no es cotitza i no mereix la més lleugera atenció?

Un procés sensacional
El jutge encarregat de depurar les responsabilitats per la suspensió de pagaments del "Crédito de la Unión Minera", de Bilbao, té empenyats per aquesta causa els individus següents: Juan Nùñez, marquès pontifical d'Acillona, Federico Salazar, Luis Nùñez Arcecho, R. José Chapa, Julio Benito del Valle, comte de los Galtones, Agustín Iza, Cristóbal Aguirre, Pedro Astigarraga, Agustín Santesteban, José Maria González Ibarra, Luis Nùñez Achústegui, Guillermo Acillona, Vicente Llaguno i procesats, però en llibertat provisional, mitjantçant fiança, José Maria San Martín, Agustín Olabarra, Ramón Oialde, Dario de Arana i Comte de Abasolo.

Molt interessant
L'administració de JUSTICIA SOCIAL, comprenent les dificultats que troben alguns dels nostres abonats per a renovar llurs subscripcions, ha acordat girar lletres de canvi per l'import d'una anyada, 8 pesetes:

A tots els que deguin més d'un semestre.
A tots els que, subscrits per anyades, no han renovat encara la seva subscripció.
Exceptuarem d'aquesta mesura als abonats d'alguns pobles de les comarques gironines els rebuts dels quals cuidarà de passar a domicili un company de Girona.

Resultats d'una Campanya
La campanya empresa pels obrers llequers no associats, junt amb l'antiga societat "L'Espiga", a fi que el treball de dia sigui mantingut a l'indústria del pa, va donant els seus fruits.

En un article aparegut en aquestes mateixes columnes ja parlarem dels treballs preliminars que s'estaven fent. Avui ja podem dir més. Podem assegurar que l'immensa majoria d'obres del nostre ofici està disposada a arribar fins allà on sigui necessari per tal de continuar treballant de dia com ho venim fent desde fa cinc anys.

La reunió que per tal efecte es celebrà l'últim diumenge de febrer assolí un gran èxit, no esperat pels mateixos organitzadors. A la mentada reunió i de una manera ben decidida es palesà, que els obrers no volen saber res amb això de tornar a treballar de nit.

Ja es pot dir, doncs, que les comissions que porten a cap els treballs tenen darrera d'elles un exercit de prop de tres mil homes disposats a lluitar per que no'ls sigui arrebbada la millora més important aconseguida en el nostre ofici.

Sembla que els patrons es dongueren compte de la reacció dels obrers i de que pels mitjants legals no podrien sortir-se amb la seva, per quant es varen negar acudir a la segona reunió que el delegat regional va convocar, de patrons i obrers, per tal d'arribar a un acord. Aquesta actitud dels patrons negant-se a donar la cara, diu molt poc a favor de la seva noblesa i molt a favor de la seva mala fe. Es clar, els patrons, encara que la majoria son molt ignorants i de un esperit retardatari extremat: no deixem de veure que defensaven una mala causa, condemnada per endavant al fracàs més sorollós, i per això esquiven l'acció de la Justícia. Hom compren que els patrons es resistixin a la concessió de noves millores i a fer via endavant, però volguer tornar enrera, sols pot passar pel magí d'homes refractaris a tot progrés i ignorants de la marca escenden que avui duen tots els pobles. Segurament, els patrons, al acudir a la primera entrevista no contaven —degut a les circumstàncies— haver-se-les d'heure amb homes de clara intel·ligència, capaços de refutar els seus ridicals arguments com ho feren els nostres representants, ni potser amb imparcialitat del delegat del treball —que ens plau de reconèixer. Amb la seva actitud, indijar a més no poguer, els patrons no fan altra cosa que encoratgen la violència de la qual nosaltres som ben contraris.

Volem esperar que les autoritats no toleren que ens sigui arrebbat als que ens guanyem la vida elaborant pa, el dret elemental al treball de dia. Ni per un moment hem dubtat de que els treballs que venen fent els nostres representants és veuran coronats pel èxit més fàcil, puix, a més de comptar amb els bons propòsits manifestats pel delegat del Treball, tenen darrera seu tots els flequers de Barcelona.

Miquel Vilaginés

per a ajudar a JUSTICIA SOCIAL
37.ª llista de quantitats rebudes
Barcelona.—J. C., 5 ptes.
Sitges.—J. D., 2 ptes.
San Genís de Vilassar.—S., 4 ptes.
Cornellà de Llobregat.—J. D. C., 0'20 ptes.
Total, 11'20 ptes.

"Company!"
per Maim Gorkh
PREU: 10 cèntims
Demaneu aquest interessant fulllet a l'administració de JUSTICIA SOCIAL

SETMANARI SOCIALISTA
Justicia Social
2.ª època
CIÈNCIES - LITERATURA - ARTS
REDACCIÓ:
Carrer de Guardia, 14, pral. - BARCELONA
ADMINISTRACIÓ:
- Marçel·là, Llovera, 13. - REUS
REDACTORS I COL·LABORADORS:
Gabriel Arenal - Serra i Moret
Josep Comaposada - Alfons Maseras - Dr. Agudé Miró - Cristófor de Donàtic - J. Carner Ribalta - J. Llorens i Artigas
Dr. Emil Mira - Vicens Vilaràs
Dr. Joaquim Xirau - Francesc X. Casals - "Apa", Rosend Llates
Dr. Muntanya - Francesc Viladomat - Sara Llorens - Manuel Galés
"Galdric" - Marius Vidal - Ferrán Cuitó - B. Farré - Josep Ricart i Sala - Manuel Escorza - Dr. I. Estadella Arnó - J. Recasens i Mercadé - Rafael Campalans - Francesc Gandia - Dr. Josep Amorós
Emili Saleta - "Shum" - F. Castells - Josep M. de Sucre - J. Roure i Torrens - Manuel Alcántara i Guisart - Dr. Cosme Rofes - Ignasi Iglesias - Roc Guinart - Puig Puigades - Joan Fronjosa - Balagud Baró - R. Rabóls Camí - Jaume Cardús - J. Durán i Guardia - Joan Forment

REDACTORS-CORRESPONSALS
Albert Schneeberger - Rafael Ramis, França
Joan Comorera.—Argentina
Carlota Góterez.—Xile
René Lyr.—Bèlgica
Roberto Maryasi.—Itàlia
Dr. Andrés Ovejero.—Madrid

PREUS D'ABONAMENT:
Catalunya i Provincies:
Trimestre, 2'50 ptes. - Mig any, 4'50 ptes.
Un any, 8 ptes.
Estranger:
Mig any, 3'75 ptes.
Un any, 10'50 ptes.

JUSTICIA SOCIAL és l'únic periòdic socialista que es publica a Catalunya. Teniu el deure d'ajudar-lo.
SUSCRIVIU-VOS-HI
personalment a la redacció o a l'administració, o bé trametent l'import de l'abonament a l'administrador, amb segells de correu, gir postal, etc.

Si hom es diu liberal, i per justificar-ho, obra liberalment però sense posar-hi el cor, es trobarà en una posició tan mesquina que la seva vida no podrà complir res d'excellent. Inútil haurà sigut la seva naixença, i inútil la seva mort.
Dei TRIPITAKA XINESC
Correspondència administrativa
Sitges.—J. D.—Rebudes per conducte de J. C. de Barcelona 10 ptes.; S., subscripció octubre 1935, i 2, donatiu. Tenim Lletra en circulació.
San Genís de Vilassar.—S.—Idem 20 ptes.; S., seva subscripció, S., subscripció "La Estrella", i 4, donatiu. Tenim Lletra en circulació.
Cornellà de Llobregat.—J. D. C.—Idem 3 ptes.; 2'50, exemplars solts, i 0'20 donatiu.
Imp. Suroccana.—Barça.